

***Kulturaftale 2021-24 mellem Kulturministeren og
Kulturregion Midt- og Vestsjælland***

Aftaleparter

Aftalen er indgået mellem Kulturministeren og Kulturregion Midt – og Vestsjælland, der består af et samarbejde mellem følgende kommuner: Kalundborg, Lejre, Odsherred, Ringsted, Slagelse og Sorø.

Aftaleperiode

Fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2024.

Lovgrundlag

Kulturregionen får statstilskud ifølge Lovbekendtgørelse nr. 728 af 7. juni 2007 om Kulturministeriets kulturaftaler med kommuner m.v. og om regionernes opgaver på kulturområdet, Lov nr. 563 af 24. juni 2005 om ændring af en række love på kulturområdet (udmøntning af kommunalreformen på kulturområdet), Lov nr. 1532 af 19. december 2017 om udlodning af overskud og udbytte til lotteri § 16 samt kulturaftalen for perioden 2021-24.

Overordnet formål med kulturaftalerne

- At understøtte kommuners engagement
- At styrke samarbejdet kommuner imellem
- At styrke samarbejdet mellem kommuner og stat
- At fastholde og udbygge den kulturpolitiske dialog og værdidebat mellem stat og kommuner
- At give større dispositionsfrihed på det kommunale niveau og sætte fokus på overordnede mål og resultater
- At sikre en bedre ressourceudnyttelse gennem kulturregional koordinering og arbejdsdeling
- At fremme og videreudvikle de kulturelle institutioner, produktionsmiljøer og aktiviteter i kulturregionen med vægt på kvalitet
- At opsamle og videregive særlig viden og erfaringer på kulturområdet til gavn for det samlede kulturliv i hele landet

Aftalens formål og indhold

Kulturaftalen 2021-24 har hovedsageligt fokus på udviklingsinitiativer med national relevans vedrørende børn og unge op til 20 år.

Kulturregion Midt- og Vestsjællands 6 kommuner ønsker i denne aftaleperiode sammen i særlig grad at sætte fokus på børn og unges muligheder for at opleve og udtrykke sig gennem mødet med en bred vifte af kunst og kultur i såvel fritid, dagtilbud og skolegang. Ønsket er også at udvikle en målrettet fælles satsning på litteratur, som vej til læring og dannelse. Kommunerne ønsker at udvikle unikke indsatser af en volumen og kvalitet, der skaber resultater, viden og perspektiver af national interesse. Arbejdet med udvikling af aftalens indsatsområder blev skudt i gang i 2020. De foldes ud i projekter, der dels bygger på erfaringer fra pilotprojekter i den etårige aftale 2020 og dels udvikles i aftaleperioden. Målgrupperne i alle indsatser er børn og unge samt børnefamilier.

Indsatsområder***Indsatsområde 1***

Børnenes og de unges Kulturregion

Indsatsområde 2

Litteraturregion – læselyst for alle

Indsatsen fordeler sig i to spor:

1. Præsentation: formidling/oplevelse/tidlig indsats/familie
2. Produktion: forfatterværksteder/talent/fødekæde

Indsatsområder	Formål	Resultatmål
<p>Indsatsområde 1 <i>Børnenes og de unges Kulturregion</i></p>	<p>At igangsætte en omfattende børnekulturel indsats, som giver mere end 30.000 børn og unge på tværs af de seks kommuner i Kulturregionen det bedst mulige kulturelle fundament i livet med lyst og mod til at være kreative gennem hele livet.</p> <p>At etablere et tæt samarbejde mellem kulturområdet og skole- og dagtilbudsområdet, der giver alle børn og unge uanset baggrund eller bopæl mulighed for i samspil med professionelle kunstnere at udvikle evner og færdigheder i at udtrykke sig kunstnerisk og kreativt.</p> <p>At bidrage med erfaringer og dokumentation til evt. udvikling af en national strategi for børn og unges kulturelle dannelse.</p>	<p>Gennemføre et fuldt kulturprogram i løbet af aftaleperioden med 13 årlige kulturforløb med kunstner el. kulturformidler fordelt på alle skoler på hver årgang fra 0. - 9. kl. inden for de forskellige kunstarter: musik, scenekunst, billedkunst, litteratur, arkitektur, kunsthåndværk og design og film (3 kulturforløb i alle dagtilbuddene og 10 kulturforløb i alle skoler) og sikre, at programmet kan implementeres i kommunerne efter aftaleperioden.</p> <p>Kompetenceudviklingsforløb hvert år for involverede lærere og pædagoger.</p> <p>At kommunerne udvikler det børnekulturelle felt i tæt samarbejde med kulturregionens kulturinstitutioner og kulturaktører gennem netværk og erfaringsudveksling.</p> <p>At kultur-og undervisningssektorens måder at arbejde med kulturel dannelse og kreativitet er styrket, og at intentionerne med Åben Skole og Åben Dagtilbud implementeres.</p>

<p>Indsatsområde 2</p> <p>Litteraturregion – læselyst for alle</p> <p><i>Indsatsen fordeler sig i to spor:</i></p> <p>1. Præsentation <i>formidling/oplevelse/tidlig indsats/familier</i></p> <p>2. Produktion <i>skrivning/kreativitet/talent</i></p>	<p>Kulturregion Midt - og Vestsjælland vil skabe Danmarks største litteratur- og læsesatsning for børn og unge på tværs af 6 kommuner med det formål at sætte fokus på litteraturen som oplevelse, som udtryksform og som dannelse. Ambitionen er, at Kulturregion Midt- og Vestsjælland skal være en litteraturregion, hvor der læses, skrives og opleves litteratur.</p> <p>I spor 1 er fokus på læselyst hos børn og i familier og på at udvikle et nytænkende samarbejde mellem bibliotekerne i Kulturregionen.</p> <p>Formålet er her at styrke den tidlige indsats for at fremme lystlæsning i hjemmet og dagtilbud, da lystlæsning er afgørende for børns vej i livet, og at skabe sjove oplevelser, der motiverer til læsning.</p> <p>I spor 2 er fokus på børn og unges kreative arbejde med sprog gennem forfatternærksteder i folkeskoler og gymnasier, forfatterskoler, camps og på talentholdet Forfatter Grund Kursus (FGK).</p> <p>Formålet er her at give børn og unge muligheden for selv at arbejde med sproget, fortællingen, poesien, læsningen og skrivningen, og at give litteraturen stemmer fra provinsen.</p>	<p>Spor 1</p> <p>At indsatsen har udviklet nye banebrydende metoder, der har national interesse, til arbejdet med litteratur og læselyst i skoler, dagtilbud og fritid/familier. At der afholdes en årlig fælles festival i alle 6 kommuner med fokus på højtlesning i familier og i skoler og dagtilbud.</p> <p>At bibliotekerne i Kulturregionen har fået forankret et frugtbart samarbejde og fortsætter de fælles initiativer med litteraturfestivaler, udstillinger, film mv.</p> <p>At der er udviklet litterære gådevandring for børnefamilier i hver kommune.</p> <p>At bidrage til den nationale læsestrategi med erfaringer, metoder, viden og resultater.</p> <p>Spor 2</p> <p>En synlig og stærk fødekæde og inden for forfatterskoler og FGK gennem udvidet og forankret samarbejde med gymnasier, grundskoler, ungdomsskoler, talentskoler og højskoler i regionen.</p> <p>At Kulturregion Midt- og Vestsjælland er initiativtager og vært for et nationalt netværk for FGK-samarbejde, og at der udvikles et regionalt kraft- og kompetencecenter med national interesse og relevans for litteratur.</p>
--	--	---

Finansiering og statistik

Statens tilskud til indsatsområderne kommer fra Puljen til kultur i hele landet. Puljen er øremærket til udvikling og forudsætter en kulturregional egenfinansiering på minimum 50 pct.

Tabel B viser den samlede finansiering, dvs. kulturregionens egenfinansiering og statens medfinansiering. Kulturregionen uddyber i bilag 4 aftalens bevillingsmæssige grundlag og vilkår, herunder kulturregionens prioritering af midlerne på indsatsområdeniveau.

Tabel B Den samlede finansiering af indsatsområder i aftaleperioden (2020-tal)

	2021	2022	2023	2024	Alt i alt
Kulturregionens egenfinansiering	2.760.000	4.760.000	7.460.000	7.010.000	21.990.000
Statens medfinansiering fra Puljen til kultur i hele landet	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	8.000.000
Tidl. Amtsmidler til udvikling	840.000	840.000	840.000	840.000	3.360.000
I alt	5.600.000	7.600.000	10.300.000	9.850.000	33.350.000

Tilskud fra Puljen til kultur i hele landet forudsætter, at Folketingets finansudvalg vedtager aktstykket om udlodningsmidler til kulturelle formål i de enkelte aftaleår.

Slots- og Kulturstyrelsen kan bede kulturregionen om at indsende statistiske oplysninger m.v. i lighed med kommuner, der ikke er omfattet af en kulturaftale.

Den kulturelle rammebevilling

Den kulturelle rammebevilling for 2021 - 2024 videreføres, som den har været overført til Kulturregion Midt- og Vestsjælland i den kulturelle rammebevilling i perioden 2015-2020 til refusion af kommunernes udgifter til køb af forestillinger af børneteater og opsøgende teater.

Ved at rammebevillingen lægges ud understøttes Kulturregion Midt- og Vestsjællands ønske om, at der med Kulturaftalen 2021 - 2024 sættes fokus på børn og unges kulturelle dannelse og kreativitet gennem oplevelse og mødet med professionel kunst, herunder også teater.

Teaterforestillinger inddrages i begge indsatsområder og er dermed med til at understøtte udvikling af disse. I Kulturregion Midt – og Vestsjælland er teateroplevelsen ikke udelukkende forbeholdt børn og unge i kommunale institutioner/skoler, men er også via særordningen tilgængelig for private institutioner/skoler, andre institutioner, foreninger m.fl. som ved at vise refusions-godkendte, professionelle teaterforestillinger, understøtter Kulturregionens målsætning og indsats på børnekulturområdet.

Tidligere amtslige tilskud uden for lov

Kulturregion Midt- og Vestsjælland modtager i kulturaftaleperioden 2021 – 2024 de tidligere amtslige tilskud uden for lov: tilskud til amtsudstillinger og Kunstfonden i Vestsjællands Amt. De anvendes til udviklingsprojekter inden for aftalens indsatsområder.

Regnskab, status og slutevaluering

Regnskab, status og evaluering skal tage udgangspunkt i kulturaftalens omverdens beskrivelse, mission, vision, indsatsområder og resultatmål.

Frist for regnskab er den 15. september året efter regnskabsårets afslutning. Regnskab skal aflægges på regnskabsskema udarbejdet af Slots- og Kulturstyrelsen og skal omfatte både statstilskud og kulturregionens egenfinansiering.

Regnskabsoplysningerne skal underskrives af revisor.

Sammen med regnskabet skal kulturregionen afgive en kortfattet, skriftlig status for indsatsområdernes formål og resultatmål med henblik på dialog med Slots- og Kulturstyrelsen.

Senest den 1. marts i aftalens sidste år skal kulturregionen indsende en skriftlig slutevaluering, der kan danne grundlag for forhandling om en eventuel ny aftale.

Tilsyn

Kulturregionen har tilsynsforpligtelsen for de konkrete initiativer, der modtager støtte fra kulturregionen i henhold til kulturaftalen.

Genforhandling, justering og opsigelse af kulturaftalen

Genforhandling eller justering af aftalen kan finde sted ved væsentlige ændringer af det grundlag, aftalen er indgået på, og i øvrigt når parterne er enige herom.

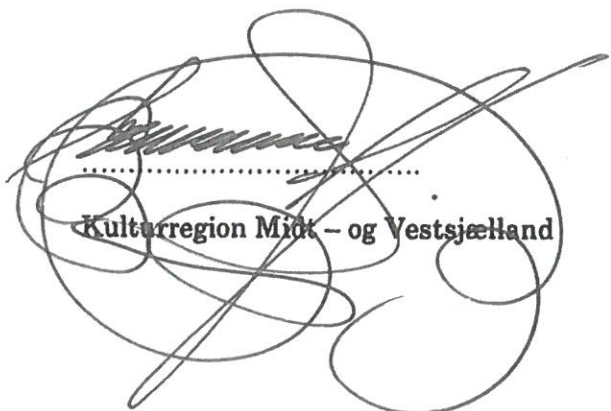
Underskrift af aftalen

.....

Sted og dato

.....

Sted og dato

.....
Kulturregion Midt – og Vestsjælland

.....
Kulturministeren

BILAG TIL KULTURAFTALE 2021-2024

Bilag 1

Omverdens analyse

Kulturregion Midt- og Vestsjælland består af seks kommuner af forskellig størrelse med et samlet indbyggertal på 253.315 (2020) og et areal på 2.340 km².

Samlet set er Midt- og Vestsjælland særligt rig på kulturarv og på kunst. Kulturarven er synlig overalt i landskabet og bliver formidlet af betydelige kulturinstitutioner i området. Området er også stærkt på kunst og har kunstneriske traditioner inden for særligt teater, billedkunst og litteratur.

Siden de regionale kulturforsøg i Vestsjællands Amt, der blev sat i gang midt i 1990'erne, har kommunerne i området arbejdet sammen om større og mindre kulturelle satsninger, som har medvirket til at udvikle et rigt og levende kulturliv i Vestsjælland.

Efter Amternes nedlæggelse fortsatte kultursamarbejdet i 2007 med de første kulturaftaler, og siden har kommunerne udviklet et godt og solidt samarbejde på kulturområdet kommunerne imellem og mellem de professionelle kulturinstitutioner og kulturaktører i området.

Der er en politisk bevidsthed om, at Kulturaftalerne giver mulighed for at udvikle indsatser og projekter, der har en volumen og en kvalitet, som den enkelte kommune ikke kan løfte alene. Gennem samarbejdet udnyttes kommunernes forskellige styrkepositioner i fælles indsatser for at nå fælles mål.

Gennem flere kulturaftaler har kommunerne i Midt- og Vestsjælland arbejdet sammen om indsatser særligt målrettet børn og unge. I de forrige tre kulturaftaler er der udviklet og afprøvet mange forskellige satsninger med fokus på denne målgruppe både på alment og på talentniveau, både som fritidstilbud og i skoletid.

Kulturinstitutioner som teatre, museer og musikskoler har medvirket og arbejdet sammen på tværs af kommuner. Der er på den måde skabt gode samarbejdsrelationer, som der bygges videre på i den kommende kulturaftale.

I alle seks kommuner i Kulturregion Midt- og Vestsjælland eksisterer der allerede mange ambitiøse børnekulturelle indsatser, som i en samlet fælles kulturel satsning og samlet organisering vil kunne styrkes og udvikles endnu mere.

En større samlet satsning på børne- og ungekultur vil i denne kulturaftale derfor bygge på et solidt fundament af gode samarbejdsrelationer, mange erfaringer og viden fra tidligere projektsamarbejder og munde ud i den hidtil mest ambitiøse fælles satsning i kommunesamarbejdet målrettet børn og unge i skole og dagtilbud.

Her er den politiske ambition, at ALLE børn uanset baggrund skal have lige muligheder og lige adgang til at møde kultur og kunst af høj kvalitet. Derfor er skoler og dagtilbud den rette ramme at folde denne indsats ud i.

På længere sigt stiles der efter, at de deltagende børn og unge får styrket deres kreativitet i en sådan grad, at det skaber samfundsmæssig impact både i forhold til Kulturregionens socioøkonomiske placering og i forhold til fremtidige behov for innovativ idegenerering og kreativ problemløsning. Kulturregion Midt- og Vestsjælland er samlet set kendetegnet ved en socioøkonomisk placering, som ligger under middel i forhold til indtægt, uddannelse og beskæftigelse.

Som noget nyt i denne aftaleperiode er også en større samlet satsning på litteratur som kunstart, oplevelse og dannelse.

Mange evidensbaserede undersøgelser påviser, at netop tidlig læsning og især lystlæsning er afgørende for uddannelsesniveau og almen dannelse.

I det lys har Kulturregion Midt- og Vestsjælland valgt at satse markant på litteratur, som oplevelse, udtryksform og dannelse. Kulturregionens kommuner har sat sig for at gøre noget målrettet og struktureret ved den udfordring at færre børn og unge læser af lyst, og at læsning ikke nødvendigvis er en naturlig del af alles opvækst i familien.

Bibliotekerne i Kulturregionen er sat i spidsen for udvikling af dette indsatsområde. Bibliotekssamarbejde på tværs af kommunerne har ikke tidligere været i fokus i kulturaftaleregion, og forventningen er, at bibliotekerne gennem denne indsats etablerer nye stærke, samarbejder om fælles udfordringer og opnår kompetenceudvikling som naturlig gevinst.

Interesse for at udtrykke sig gennem litteratur er stigende blandt unge, men steder, hvor dette kan folde sig ud og blive imødekommet er, i modsætning til hvis man interesserer sig for musik eller billedkunst, ganske få. Derfor ønsker kommunerne i Kulturregion Midt- og Vestsjælland at skabe rammer for at de unge, der gerne vil skrive og dyrke poesien, kan mødes både i egen kommune og på tværs af kommuner. Fødekæden fra den første spæde interesse til ønsket om at dygtiggøre sig og eventuel uddanne sig inden for forfatterfaget skal derfor være stærk og tydelig i Midt- og Vestsjælland.

Overordnet set er det et fælles mål for kommunerne i Kulturaftalen, at formidling af og arbejde med FNs 17 verdensmål bliver en integreret del af indsatsområderne og de projekter, der knytter sig hertil, således at børn og unge gennem egne oplevelser og kreative processer får ejerskab til Verdensmålene og deres implementering i hverdagen.

Bilag 2

Vision og Mission for Kulturregionen

Kulturaftalen 2021-2024 skal give børn og unge uanset baggrund eller bopæl det bedst mulige kulturelle fundament i livet.

Alle børn og unge i Kulturregion Midt- og Vestsjælland skal igennem hele deres dagtilbudstid, skoletid og i fritiden opleve, at de har mulighed for at få ny viden, nye kreative færdigheder og lyst til kulturel skabelse, deltagelse og iagttagelse gennem et bredt møde kunst og kultur af høj kvalitet.

Den nye viden, de nye færdigheder og lysten til kulturel, kunstnerisk og kreativ dannelse og udvikling hos børn og unge skal styrke kulturregionens socioøkonomiske placering og styrke børn og unges evner til innovativ idégenerering, kreativ problemløsning samt øge deres livsduelighed i bred forstand.

Ønsket er desuden at udvikle unikke indsatser af en volumen og kvalitet, der skaber resultater, viden og perspektiver af national interesse.

Bilag 3

Uddybende beskrivelse af indsatsområder, herunder formål og resultatmål

Kulturregion Midt- og Vestsjælland ønsker at arbejde med to indsatsområder, hvorunder, der udvikles projekter.

1. Børnenes og de unges kulturregion
2. Litteraturregion – læselyst for alle / præsentation og produktion

Indsatsområde 1

1. Børnenes og de unges Kulturregion

Kulturregion Midt- og Vestsjælland ønsker med Kulturaftalen 2021- 2024 at sætte fokus på børn og unges kulturelle dannelse og kreativitet. Mere end 30.000 børn og unge bliver involveret i indsatsen, som bliver en del af dagtilbuddenes og skolernes årsplaner.

Det centrale fokus i indsatsen er på børns arbejde med skabende processer, og på at børnene gennem hele deres dagtilbuds- og skoletid fortsætter med at udvikle deres evner til at udtrykke sig kunstnerisk og kreativt.

Kulturregionen vil med indsatsen markere sig nationalt som et visionært eksempel på, hvordan man med en samlet indsats kan styrke børns kreative kompetencer ved at give dem en struktureret adgang til kvalitative møder med kunst og kultur.

Der arbejdes i Kulturaftalens fire år hen imod implementeringen af et fuldt kulturprogram med årlige kulturforløb på alle årgange, fra man starter i vuggestue og til man går ud af 9. kl. På denne måde vil man som barn i Kulturregionen op gennem hele sin dagtilbuds- og skoletid fortsætte med at opbygge et solidt kendskab til forskellige kunstarter og sin egen måde at være kreativ på.

Samarbejdet på tværs af de seks kommuner skal sikre en frugtbar videndeling og stordriftsfordele i de kreative forløb. Samtidig er ambitionen at styrke det tværgående samarbejde mellem skole- og dagtilbudsområdet og kulturområdet samt kvalificere intentionerne med Åben skole og Åben dagtilbud.

Lykkes det at etablere indsatsen i Kulturregionens seks kommuner, vil omfanget kunne danne grundlag for en solid erfaringsopsamling til inspiration på nationalt såvel som internationalt plan.

Formål

Side 11

- Understøtte dagtilbud og skolars arbejde med kulturel dannelse og kreativitet
- Give børn og unge mod og lyst til at bruge deres kreativitet gennem hele livet
- Give børn og unge i områder uden for hovedstadsområdet lige adgang til kunst- og kultur
- Skabe solide samarbejder mellem skoler/ dagtilbud og kunst- og kulturinstitutioner og hermed kvalificere Åben skole og Åben dagtilbud
- Videreudvikle det børnekulturelle felt i Kulturregion Midt- og Vestsjælland

Målgruppe

30.000 børn og unge
1.000 lærere
500 pædagoger
50 kunstnere og kulturformidlere
12 kultur- og skolekonsulenter

Mål

Målet med indsatsen er et fuldt integreret kulturprogram i alle Kulturregionens seks kommuner. Alle skoler og alle dagtilbud deltager.

- Et fuldt integreret kulturprogram betyder, at man, som barn i kulturregionen
- fra man begynder i vuggestue og til man går ud af 9. kl., deltager i årlige kunst- og kulturforløb. Barnet får på denne måde både udvidet sit kendskab til de forskellige kunstarter og sin egen måde at være kreativ på.
- I alt gennemføres 13 forskellige kunst- og kulturforløb om året fordelt på hver årgang inden for de forskellige kunstarter: musik, scenekunst, billedkunst, litteratur, arkitektur, design og film.
- Kulturforløbene kan foregå som en eller to dages intensiv undervisning eller strække sig over flere uger. Til hvert kulturforløb udarbejdes et læringsmateriale med beskrivelse af de forskellige læringsprocesser og læringsmål.
- I kulturforløbene anvendes professionelle kunstnere med stor pædagogisk forståelse, som i tæt samarbejde med den enkelte lærer eller pædagog udvikler undervisningsforløb inden for en række af de kunstfaglige områder med udgangspunkt i, at eleven selv skaber og er kreativ.
- Forud for hvert kulturforløb afholdes en forberedende workshop, hvor de involverede lærere og pædagoger sammen med kunstner eller kulturformidler gennemgår og afprøver dele af kulturforløbet. En workshop der sætter fokus på at etablere et lærende samspil mellem lærerens og pædagogens kompetencer og kunstnerens og videreudvikle lærerens og pædagogens måder at arbejde med kreative læringsprocesser.

- Der arbejdes hen imod, at kulturprogrammet er obligatorisk for alle Kulturregionens dagtilbud og folkeskoler, så alle børn og unge sikres lige adgang til kunsten og kulturen og den værdi, der ligger i at beskæftige sig med kunst og kultur i forhold til en succesfuld kulturel dannelse.

Indsatsen videreudvikles på baggrund af:

- Erfaringer fra gennemførelsen af pilotprojekt 2020, hvor et billedkunstforløb er blevet gennemført i 85 2. klasser i Kulturregionens seks kommuner.
- Lejre Kommunes børnekulturindsats, der kaldes: Dronten. Her er modellen ovenfor implementeret for 4.000 børn og unge og involverer over 160 lærere og pædagoger. Det er erfaringen, at indsatsen er særdeles velfungerende og giver et struktureret bud på, hvordan der kan arbejdes med kreativitet i stor skala. Det er også erfaringen, at samarbejdet mellem kunstnere, lærere og pædagoger smitter til andre fag og områder, som bliver inspireret til at sætte fokus på kreative læringsprocesser.

Den 4. februar 2021 afholdes en Kick Off konference "Børnenes Kulturregion", hvor politikere, involverede fagfolk og andre interesserede inviteres til at deltage. Erfaringerne fra gennemførelsen af pilotprojektet og oplæg til videreudvikling og udvidelse af indsatsen i en 4-årig kulturaftale 2021-2024 præsenteres på konferencen.

Indsatsens effekter og impact

Kulturregion Midt- og Vestsjælland ønsker med indsatsen først og fremmest at gøre en forskel for de deltagende børn og unge ved at give dem kunst- og kulturmøder af høj kvalitet og samtidig give skoler og dagtilbud brugbare værktøjer og metoder, som med det samme kan give mere kreative læringsmiljøer.

Med indsatsen ønsker Kulturregion Midt- og Vestsjælland at indfri et ministerielt ønske om at give flere børn og unge møder med kunst og kultur, så der arbejdes med en organisering, som nemt kan udvides med flere kommuner. Indsatsen vil som en del af Kulturaftalen blive et eksempel på, hvordan man på tværs af kommuner kan strukturere en indsats, der kan fortsætte år efter år, når den prioriteres økonomisk af kommunerne selv.

På politisk niveau vil indsatsen med dens størrelse og bæredygtighed give mange erfaringer og valid dokumentation til videreudvikling af strategier for børns møde med kunst og kultur på nationalt plan.

Aktiviteter	Effekter	Impact
Pilotprojekt 2020 Gennemførelse af et billedkunstforløb til 2. kl i	Didaktiske modeller, der styrker dagtilbud og skolers arbejde med	Understøtter udviklingen af et kreativt potentiale i Danmark og bidrager til

<p>alle seks kommuner. 2.000 elever og 85 lærere deltager.</p> <p>Kick Off konference 4. feb. Konference for alle involverede politikere, kunstnere, undervisere og ledelse i Kulturregionen.</p> <p>2021- 24 Gradvis igangsættelse af en indsats for udviklingen af barnets kreative kompetencer. En indsats, der i sin fulde størrelse indeholder 13 årlige kulturforløb med kunstner el. kulturformidler.</p> <p>Kompetenceudviklingsforløb i form af forberedende workshops med kunstnere og involverede lærere og pædagoger. En forberedende workshop pr. kulturforløb. I alt omkring 78 pr. år.</p>	<p>barnets kreative kompetencer og kulturelle dannelse.</p> <p>Solide samarbejder på tværs af kommuner og kultur- og undervisningssektoren.</p> <p>Kompetenceudvikling af lærere og pædagoger.</p> <p>Lige adgang til kunst og kultur for børn og unge i Kulturregion Midt- og Vestsjælland.</p>	<p>en bedre socioøkonomisk placering.</p> <p>Udvikler nye former for læringstilgange i skoler og dagtilbud.</p> <p>Bidrager med erfaringer og dokumentation til den nationale videreudvikling af strategier for børn og unges kulturelle dannelse.</p> <p>Styrker innovativ idegenerering og problemløsning.</p>
---	--	--

Indsatsområde 2

Litteraturregion – læselyst for alle

Som noget helt særligt ønsker de seks kommuner at sætte fokus på litteratur og læselyst for børn, unge og deres familier med vægt på både produktion og præsentation af litteratur. Mødet med litteratur i alle former og på nye måder skaber læselyst hos både børn, unge og voksne. Læselyst fremmer lysten og færdighederne til uddannelse og dannelse og giver store oplevelser.

Ambitionen er, at Kulturregion Midt- og Vestsjælland skal være en litteraturregion, hvor der både læses, skrives og opleves litteratur i alle aldre og på alle niveauer.

Kommunerne samarbejder om at have en kulturregional forfatterskole for børn og unge samt et talentforløb for unge – et Forfatter GrundKursus/FGK på tværs af kommunerne. I 2021-24 udvikles dette produktionsspor til også at omfatte

forfatterværksteder i skoler og på gymnasier, og der arbejdes med en forankring af dette efter endt aftaleperiode.

Hvorfor litteratur?

Mennesker, der læser litteratur, klarer sig bedre i livet end mennesker, der ikke gør. På området omkring børn, unge og læsning er der i Danmark foretaget en del evidensbaseret forskning, som viser, at børn, som både får læst højt, og som selv bliver læsere, får højere uddannelser og klarer sig bedre i livet end børn, der ikke læser og ikke får læst højt.

Litteraturen gør os klogere på, hvem vi er og hvorfor, og den løfter os til et højere refleksionsniveau, hvor vi stimulerer nysgerrighed og videbegær.

Litteratur forstås i ordets bredeste betydning og inkluderer både den mundtlige fortælling, eventyr, sang, lyrik, rim og remser, romaner, digte, fagtekster, historie, lydbøger og drama.

Formål
Løfte dannelsen af børn og unge og styrke deres læselyst i et samarbejde omkring innovative litteraturoplevelser og litteraturfestivaler, samt give børnene og de unge muligheden for selv at arbejde med sproget, fortællingen, læsningen og skrivningen.
Målgruppe
10.000 børn i 0-3-årsalderen pr. år Forældre, bedsteforældre og familier Dagplejere, pædagoger og lærere 5.000 børn og unge i skoler og gymnasier 150 12-22-årige børn og unge med skrivelyst og talent i Forfatterskolen, FGK og på camps
Mål
<ul style="list-style-type: none"> • Øge den nationale interesse om litteraturens betydning • Løfte den litterære dannelse af børn og unge i Midt- og Vestsjælland • Stimulere børns læselyst med en nødvendig tidlig indsats • Øge højt-læsningen i familier, dagpleje og institutioner • Styrke konkrete læse- og skrivefærdigheder og dermed unges chancer i uddannelsessystemet og på den litterære scene • Opbygge et solidt og frugtbart bibliotekssamarbejde som omdrejningspunkt for fælles projekter på tværs af kommuner, kompetenceudvikling og videndeling • Skabe et netværk af frivillige læsepiloter, der er med til at advokere for læsningen • Samle lokale kulturinstitutioner omkring litteraturindsatsen • Stimulere børn og unges litteraturinteresse i og uden for skole/institution • Motivere unge forfattere fra Midt- og Vestsjælland til at debutere på den litterære scene • Samle netværk for FGK'er og skriveskoler i Danmark

- Skabe et kompetencecenter for litteratur, læse- og skrivelyst med national interesse

Indsatsområdets to spor

1. Et præsentationsspor – vi formidler litteratur og dyrker højtlesningen

Bibliotekssamarbejde

Bibliotekerne på tværs af de seks kommuner har dannet et netværk og afholdt workshops og idégenereringsmøder. Bibliotekerne vil igennem aftaleperioden fortsat arbejde på at styrke og udvikle samarbejdet, dele viden og udveksle kompetencer. Bibliotekerne vil lave fælles satsninger på de områder, de oplever som udfordrende og vigtige. I denne aftaleperiode er den fælles satsning fokuseret på den tidlige indsats for børn i dagtilbud og i familier. Der udvikles fælles aktiviteter, som markedsføres fælles. Følgende er et uddrag af de aktiviteter, der foreløbig er planlagt. Det vil blive udviklet og udvidet i løbet af perioden.

- *Ælle bælle MAJ fortælle* - Højtlesningsfestival hvert år i alle kommuner i maj måned, første gang i maj 2021
- Vandrestillinger bibliotekerne imellem - fokus på højtlesning og læselyst
- Bøger til alle børn – hvert år får alle børn på 0-3 år en bog
- Højtlesningsfilm produceres og lægges på nettet
- Årets forfatter rejser fra bibliotek til bibliotek med oplæg, oplæsning og inspiration
- Godnatlæsning, temalæsning og innovative læsearrangementer på bibliotekerne, i institutioner og dagpleje
- Frivillige læsepiloter uddannes og understøtter læsningen og besøger familier og institutioner i alle kommuner
- Konference om højtlesning, fortælling og litteratur for frivillige, bibliotekarere, bedsteforældre mv. hvert år
- Bibliotekssamarbejde og udvikling af netværk mellem børnebibliotekarere og litteraturformidlere: erfaringsudveksling, interne kurser, fælles udviklingsprojekter og fælles branding
- Samarbejde med dagtilbud og dagplejere udvikles

Litterære vandringer for børnefamilier

Gådejagter i litteratur og historie udvikles i alle kommuner i et samarbejde mellem Museum Vestsjælland, Destination Sjælland og spiludviklingslinjen på Vallekilde Højskole.

En gådejagt er en litterær vandring i et afgrænset område, hvor en historisk begivenhed har eller kunne have fundet sted. Deltagerne lever sig ind i historien, løser gåder undervejs og får stimuleret videbegær og læselyst.

Der skal laves seks gådejagter, en til hver kommune. Det skal være som en bog i seks kapitler, som man kan læse uafhængigt af hinanden. Gådejagten tager udgangspunkt i historiske højdepunkter, og gennem researchfasen har det vist sig, at Hvideslægten har huseret i det meste af kulturregionen, hvorfor dette kunne være et omdrejningspunkt. De litterære vandringer skal *udvikles* i løbet af aftaleperioden.

2. Et produktionsspor – vi skaber selv fortællinger og litteratur

- Skabe, udvikle, understøtte og forankre fødekæden fra fritidstilbud til talentudvikling
- Forfatterskole for unge i Midt- og Vestsjælland. Forfatterskole for unge 12-18-årige i alle seks kommuner som fritidstilbud. Foregår på biblioteker og ungdomsskoler.
- FGK – forfatterskolens talenthold 16-22-årige mødes i ferier og weekender
- Forfatterskolens sommercamp 12-22-årige på en sommerlejr
- Åben Skoleforløb med skrive-, fortælle- og spokenwordværksteder
- Masterclasses på gymnasierne
- Samarbejde med forfatterlinjen og Litt Talk festival på Vallekilde Højskole
- Udvikling af et nationalt FGK-netværk
- Udvikle et regionalt litteraturcenter

Tids – og handleplan overordnet set for begge spor 2021-2024:

2021-23

- Organisering og afvikling af højtlesningsfestival, branding, udvikling af design, film, maskot og konference i et samarbejde
- Udvikle vandrestillinger, der kan skaleres og deles
- Udvikle samarbejde med dagpleje, dagtilbud og skoler, med kultur og skoleforvaltninger
- Udvikle frivillignetværk og udviklingsprojekter på tværs af kommuner
- Udvikle forfatterskoletilbud og masterclass i samarbejde med skoler, gymnasier, biblioteker, kultur- og skoleforvaltninger
- Afvikling af festival, forfatterskoler, camps, udstillinger, konferencer mv.
- Udvikling af nye skud på forfatterskolens stamme
- Udvikle gådejagter og litterære vandringer for børnefamilier

2024

- Højtæsningsfestivalen opnår sit fulde potentiale og er landskendt
- Højtæsnung i dagtilbud og dagpleje er implementeret
- Stor læsekonference for alle kommuners frivillige læsepiloter, litteraturmedarbejdere og børnebibliotekarere
- Vandreudstillingen har nået sit fulde potentiale med eksterne fondsmidler og fokus på festivalens egen læsemaskots historie i samarbejde med forfatter og illustratør
- FGK-netværket er blevet et landsdækkende netværk, der samarbejder om udvikling af forfatterskoleundervisning for unge og har en årlig konference.
- Forfatterskolen for unge og FGK får sin egen nationale spirefestival for unge skrivetalenter
- Gådejagterne i de seks kommuner er færdige. De drives af museer, biblioteker og turistbureauerne, og de tiltrækker børnefamilier fra hele landet.
- Gådejagterne implementeres i skoletjenesten og bliver en del af skolernes pensum
- Børnene plager deres forældre om at tage på gådejagt i de andre kommuner og får derved et større litterært indblik i lokalhistorien

Bilag 4

Kommunerne i Midt - og Vestsjælland bidrager hver med 3 kr. pr. indbygger pr. år

Hertil lægges den medfinansiering, der indhentes via fonde og via projekttilskud fra kommunerne. I denne aftaleperiode er der allerede nu givet tilsagn om betydelig fondsstøtte, som gør det muligt at sætte ambitionsniveauet højt. Kommunerne lægger ud over de 3 kr. pr. indbygger en ekstrafinansiering hen over aftaleperioden.

	2021	2022	2023	2024
Anslået budget /udgifter				
Indsatsområde 1				
Børnenes kulturregion	3.800.000	5.700.000	8.500.000	8.150.000
Indsatsområde 2				
Litteraturregionen	1.600.000	1.700.000	1.600.000	1.500.000
Sekretariat	200.000	200.000	200.000	200.000
I alt	5.600.000	7.600.000	10.300.000	9.850.000
Finansieringsplan	2021	2022	2023	2024
Puljen til Kultur i Hele Landet	2.000.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Kulturregion Midt -og Vestsjælland	2.760.000	2.760.000	2.760.000	760.000

Amtsmidler - Til udvikling	840.000	840.000	840.000	840.000
Øget kommunal medfinansiering/anden medfinansiering		2.000.000	4.700.000	6.250.000
I alt	5.600.000	7.600.000	10.300.000	9.850.000

Den kulturelle rammebevilling

Den nuværende statslige rammebevilling på 1,3 mio. kr. til børneteaterrefusion videreføres fra tidligere kulturaftaler i aftalen for 2021-24 og pris- og lønreguleres til 2021-niveau.

Kulturregionens egenfinansiering

Egenfinansiering/kr.	2020 mio. kr.
Teater	
Børneteater - andel	1,3
<i>Teater i alt</i>	1,3
Samlet regional egenfinansiering	1,3

Statens kulturelle rammebevilling

	2020 mio. kr.
Teaterområdet	
Børneteater - refusion	1,3
<i>Teater i alt</i>	1,3
Samlet statslig rammebevilling	1,3

Rammebevillingen til opsøgende børne- og ungdomsteater er ud over refusion til de seks kommuners køb af refusionsgodkendte forestillinger medfinansierende til Kulturregionens særordning, hvor private skoler, gymnasier, højskoler, foreninger, virksomheder, bestyrelser, menighedsråd og lignende på lige fod med kommunale

institutioner kan få 50 % refusion ved køb af refusionsgodkendte, professionelle forestillinger af børneteater og opsøgende teater.

Ved at rammebevillingen lægges ud, understøttes Kulturregion Midt- og Vestsjælland ønske om, at der med Kulturaftalen 2021-2024 sættes fokus på børn og unges kulturelle dannelse og kreativitet gennem oplevelse og mødet med professionelt teater. Teaterforestillinger inddrages i begge indsatsområder og er dermed med til at understøtte udvikling af disse.

I Kulturregion Midt- og Vestsjælland er teateroplevelsen ikke udelukkende forbeholdt børn og unge i kommunale institutioner/skoler, men er også via særordningen tilgængelig for private institutioner/skoler, andre institutioner, arbejdspladser, foreninger m.fl., som ved at vise refusionsgodkendte, professionelle teaterforestillinger understøtter Kulturregionens målsætning og indsats på børnekulturområdet.

Tidligere amtslige tilskud uden for lov

I Kulturaftalen for 2021-24 overføres de af de tidligere amtslige tilskud, som indgår i Kulturaftalens udviklingsprojekter, som kulturel rammebevilling til kulturregionen og pris- og lønreguleres til 2021-niveau.

Puljen til Kultur i hele landet

Med Kulturaftalen for 2021-24 yder staten et tilskud fra de kulturelle udlodningsmidler, Puljen til kultur i hele landet, på 2.000.000 kr. pr. år til projekter inden for aftalens indsatsområder. Kulturregion Midt- og Vestsjælland bidrager med langt større beløb, som regional medfinansiering.

Bilag 5

Organisation

Kulturregion Midt- og Vestsjælland er organiseret med en politisk styregruppe, *Kulturgruppen*, bestående af to politikere fra hver kommune samt af en administrativ følgegruppe bestående af en Kulturchef fra hver af de seks kommuner.

Sekretariatet for kulturaftalen drives af Odsherred Kommunes afdeling for kultur og fritid. Udviklingsprojekterne har lokale tovholdere i kommunerne. Indsatsområde 1 ledes og koordineres af Lejre Kommune. Her er en styregruppe med skolechef og to kulturchefer samt en projektgruppe bestående af børne- og kulturkonsulenter fra de seks kommuner. Indsatsområde 2 ledes og koordineres af Odsherred Kommune. Her er

en styregruppe bestående af biblioteksledere fra seks kommuner samt to kulturchefer og af en projektgruppe bestående af kulturkonsulent og biblioteksmedarbejdere.

I alle projekter i Kulturaftalen er der et tæt samarbejde med de professionelle kulturinstitutioner i kommunerne, og det er udelukkende professionelle kunstnere, der entres med til de forskellige projektdelte. Dette sikrer høj faglighed i alt, hvad der sættes i værk.

Bilag 6

Erfaringsudveksling på tværs af kulturregioner og øvrig kommunikation

I aftaleperioden er det planen, at hvert indsatsområde udarbejder en kommunikationsplan, der omfatter dels den eksterne kommunikation i forhold til synlighed i pressen lokalt og nationalt og dels en strategi for, hvordan de faglige resultater kommunikeres i relevante faglige medier. Desuden kommunikeres der løbende gennem kanaler i de deltagende kommuner.

Kulturregionens hjemmeside www.kulturregionmidtogvestsjaelland.dk vil løbende have information om projekternes faser, begivenheder og resultater.

Der arbejdes på, at der i aftaleperioden afholdes 1-2 åbne konferencer med national interesse under hver indsats.

Kulturregion Midt- og Vestsjælland vil i aftaleperioden tage initiativ til at samle et netværk for de FGKer, der er i landet i lighed med det, der findes for BGK er.

Desuden er det ambitionen at udvikle et regionalt kraftcenter for litteratur med national interesse.

Kulturregion Midt- og Vestsjælland bidrager gerne til videndeling på tværs af kommuner og deltager også gerne i videndeling og idéudveksling.